Anne-Baba Stres Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anne-Baba Stres Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16022

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anne-Baba Stres Ölçe?i K?sa Formu'nun (ABSÖ-KF) Türk kültürüne uyarlanmas?, Çekiç ve Hamamc? (2018) taraf?ndan gerçekle?tirilen kapsaml? bir uyarlama çal??mas?d?r. Ölçek, ebeveynlerin çocuk yeti?tirme süreçlerinde deneyimledi?i stres düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmeyi amaçlamaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap? geçerlili?ini klinik ve normal gruplar? kar??la?t?rarak incelemi? ve ABSÖ-KF'nin Türk anne-babalar?n stres seviyelerini do?ru bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini göstermi?tir. Elde edilen yüksek iç tutarl?l?k ve test-tekrar test korelasyonlar?, arac?n psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Anne-Baba Stresi, ABSÖ-KF, Ebeveynlik, Psikometri, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik, Klinik Örneklem

Yazarlar

Ali Çekiç, Zümra Hamamc?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Anne-Baba Stres Ölçe?i'nin k?sa formunu (ABSÖ-KF) Türkçe konu?an popülasyonun kullan?m?na sunmak ve bu uyarlaman?n Türk kültürü ba?lam?nda geçerlilik ve güvenilirlik analizlerini gerçekle?tirmektir. Bu sayede, ebeveynlerin ya?ad??? stres düzeyleri, özellikle de çocuklar?n?n psikolojik veya davran??sal sorunlar? nedeniyle yard?m arayan ebeveynlerin stres seviyeleri bilimsel yöntemlerle tespit edilebilmektedir.

ABSÖ-KF, klinik ve normal popülasyonlardaki ebeveynlerin stres yükünü kar??la?t?rarak, klinik müdahaleye ihtiyaç duyan aileleri do?ru bir ?ekilde saptama potansiyeline sahiptir.

Yap?

Anne-Baba Stres Ölçe?i, birincil olarak **Ebeveyn Stresi** (Parental Stress) yap?s?n? ölçmektedir. Ebeveyn stresi, çocuk yeti?tirmenin gerektirdi?i sorumluluklar ve zorluklar kar??s?nda ebeveynlerin hissetti?i duygusal gerginlik, ba?a ç?kma güçlü?ü ve yetersizlik alg?s?n? içeren çok boyutlu bir yap?d?r.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in klinik aç?dan anlaml? bir ayr?m gücüne sahip oldu?u gösterilmi?tir. Bu, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n, çocuklar? için psikolojik dan??manl?k veya psikiyatri hizmeti alan ebeveynlerde daha yo?un ve yüksek düzeyde ortaya ç?kt???n? desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

ABSÖ-KF'nin Türk kültüründe geçerli bir ölçme arac? olup olmad???n? belirlemek amac?yla, çocuklar?n? hastanelerin psikiyatri servisleri, rehberlik ve ara?t?rma merkezleri veya okullar?n psikolojik dan??ma servislerine getiren anne-babalar (Klinik Grup) ile bu birimlere ba?vurmayan anne-babalar?n (Normal Grup) ölçme arac?ndan elde ettikleri puanlar kar??la?t?r?lm??t?r.

Yap? geçerlili?ini test etmek için ba??ms?z örneklemler için t-testi uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ABSÖ-KF'nin normal ve klinik gruplar aras?nda tüm alt boyutlarda $p<0.001$ düzeyinde anlaml? bir farkl?l?k gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Klinik grupta yer alan anne-babalar?n, normal grubun ald??? puanlar?n ortalamalar?ndan anlaml? ölçüde daha yüksek puanlar almas?, ölçe?in **ay?rt edici geçerlili?inin** (discriminant validity) yüksek oldu?unu ve stresli ebeveynleri do?ru bir ?ekilde belirledi?ini göstermektedir. Geçerlik çal??mas?na kat?lan ebeveynlerin büyük ço?unlu?u evli ve üniversite mezunudur (Annelerin %66.7'si, babalar?n %33.3'ü kat?lm??t?r).

Güvenirlik

ABSÖ-KF'nin güvenirlik analizleri iki temel yöntemle yap?lm??t?r: test-tekrar test ve iç tutarl?l?k katsay?lar?. 49 anne-baba üzerinde bir ay arayla uygulanan **test-tekrar test yöntemi** kullan?larak hesaplanan korelasyon de?erleri incelenmi?tir.

Elde edilen korelasyon de?erleri orta ve yüksek düzeyde olup, istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur. Bu bulgular, ABSÖ-KF'nin zamana kar?? güvenirli?inin (istikrar?n?n) güçlü bir kan?t? olarak kabul edilmi?tir. Ayr?ca, ölçme arac?n?n iç tutarl?l?k katsay?lar? da hesaplanm?? ve elde edilen de?erler, ölçe?in Türk kültüründe anne-babalar?n stres düzeylerinin belirlenmesinde kullan?labilecek **güvenilir** bir ölçme arac? oldu?unu teyit etmi?tir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n temel odak noktas?, ABSÖ-KF'nin Türk örnekleminde klinik ve normal gruplar? ay?rt etme yetene?i (ay?rt edici geçerlik) üzerine yo?unla?m??t?r. Kaynakçada aç?kça bir Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA/AFA) sonuçlar?na yer verilmemekle birlikte, yap? geçerlili?inin klinik gruplar aras?ndaki anlaml? farklarla desteklenmesi, ölçe?in alt?nda yatan teorik yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme (5'li Likert)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe

Population Group: Anne-Babalar (Ebeveynler)

Age Group: Yeti?kin Ebeveynler

Population Details: Çocuklar? için psikiyatri servisleri, rehberlik ve ara?t?rma merkezleri veya psikolojik dan??ma servislerine ba?vuran (Klinik Grup) ve ba?vurmayan (Normal Grup) ebeveynler.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) ve klinik/normal grup kar??la?t?rmas? yoluyla psikometrik de?erlendirme.

Anahtar Kelimeler

Anne-Baba Stresi Ölçe?i, Ebeveyn Stresi, Uyarlama Çal??mas?, Psikometrik Özellikler, Klinik Ayr?m, Likert Ölçe?i, Test-Tekrar Test Güvenirli?i

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

Affiliation Email addresses: alicekic@gantep.edu.tr

Correspondence Address: Ali ÇEK?Ç (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek uyarlamas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Ali Çekiç ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Çal??man?n orijinal makalesine ait ba?lant? mevcuttur: ejmanager.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: anne-baba-stres-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çekiç, A. ve Hamamc?, Z. (2018). Anne-Baba Stres Ölçe?i K?sa Formunun Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Anatolian Journal of Psychiatry, 19*(1), 63-70.

Anne-Baba Stres Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

için orijinal yay?n veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM